

BÁCSMEGYE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPESTEN, Teréz-körut 2.

Főkiadóhivatalok: Zomborban: Gombos F. Berta dohány-
üzsdéjében. Ujvidéken: Schaffer Péter könyvkereskedésé-
ben. Szabadkán: Braun Adolf nyomdájában. Bácsalmáson:
Rosenberg A. cégnél.

Politikai lap.

Lapvevő:

LATINOVITS PÁL

Felelős szerkesztő:

PETŐ LAJOS.

Előfizetési árak:

Egész évre 12 K. — Fél évre 6 K. — Negyed évre 3 K.
Tanítóknak, aljegyzőknek, írkoknak, földműveseknek és szeré-
nyebb javadalmazású hivatalnokoknak évi 8 kor., félévre 4 kor.,
negyedévre 2 kor.

Megjelenik minden pénteken.

Az előfizetési összeg mieelőbbi beküldését kérjük azoktól, akiknek előfizetése lejárt.

Pénzek és levelek csakis budapesti címünkre (Teréz-körut 2.) küldendők.

Az új érsek.

Városey Gyulának árván maradt érseki széke immár be van töltve. A király Csernoch János temesvári püspököt nevezte ki kalocsa-bácsi érsekké.

Ezzel a kinevezéssel olyan férfi került az egyházmegye élére, aki multjával, eddigi közszereplésével ékes bizonyosságát adta annak, hogy eme fényes közjogi méltóságra, fontos egyházi állásra elsőrendű kvalifikációval bír. Mint pap és politikus mindég annak az iránynak volt hűve, mely a közélet minden területén a nemzeti szellem ápolását, a köztalálkozások gyarapodását, a béke és egyetértés gondolatának térhódítását célozta. Köztevékenysége bizonyos tekintetben politikai pártkötelékhez volt ugyan fűzve, de azért akaratajének kifejtésében soh' sem ismert akadályt. Mint a néppárt tagja mindég talált utat-módot, hogy a saját eszméit, törekvéseit — melyek néha eltért a párt álláspontjától — előbbre vigye, érvényre juttassa. Az iskolatörvények megalkotásánál nem azonosította magát bizonyos körök harcias szándékaival, hanem csatlakozott ahhoz a folyamathoz, mely négy év előtt megindult, s mely Bács megyében a

tanügy területén gyökeres átalakulásokat teremtett.

Mint gróf Apponyinak, a volt közoktatásügyi miniszternek intim híve, terveinek megvalósításában segítő társa volt, s így — habár névleg néppárti is volt — bírálatában és tetteiben a pártszempontok fölé emelkedett.

Hogy a békének őszinte, jólelkű apostola, bebizonyította temesvári püspökségének rövid ideje alatt. A más felekezetekkel főtartotta az összeköttetést s azoknak érdekeit gyakran elő is mozdította.

Csernoch János tehát mindenképpen méltó arra, hogy az egyházmegye lakossága szeretettel és bizalommal köszöntse.

Március 15. Bács megyében.

Bács megyében ezidén hazafias módon ünnepelték 1848. március 15. évfordulóját. Hatóságok, iskolák, egyetek egyaránt adóztak a nagy idők emlékének.

Az ünnepségekről eme értesítéseket kaptuk saját tudósítóinktól:

Militics. Községünkben Lantos János tanító igen szép és hazafias ünnepséget rendezett az itteni németajku iskolai növendékekkel. Volt beszéd és szavalt. Jelenvolt a község előljárósága, iskolaszék, egyet s nagyszámu közönség.

Temerin. A *Temerini Iparos Dalárda* e hó 15-én ülte meg szabadságharcunk 63. évi nemzeti ünnepét, Bujdosó János-féle nagyvendéglobben, melynek fényét emelte a dalárda és a temerini iparos ifjuság és az iparos ifju hölgyközönségének közreműködésével előadott — e nap méltatására összegyűjtött dal és szavaltok

gazdag gyűjteményének a következő műsor közreadásával való nagy tárgysorozata: 1. Körmenet zeneszóval délután 6 órakor. 2. Az ünnepély megnyitása este 7 órakor. 3. Hymnus: énekelte a dalárda. 4. Március 15. Szavalt *Molnár Etelka*. 5. Riadó. Szavalt *Magyar Pál*. 6. Szabadság ünnepén. Szavalt *Molnár Katica*. 7. Az utolsó honvéd. Szavalt *Varga Mihály*. 8. Petőfi sirja. Szavalt *Schütz Katica*. 9. Magyar lobogó: énekelte a dalárda. 10. Eskü. Szavalt *Seres Pál*. 11. Petőfi visszatér. Szavalt *Kozma Franciska és Fogarassy Mariska*. 12. Világosnál. Szavalt *Schütz Árpád*. 13. Az én imám. Szavalt *Kozma Franciska*. 14. Szózat: énekelte az iparos dalárda. Az előadás után halvacSORA volt 174 terítéssel, mely alatt számos pohárköszöntő hangzott el, melyben szabadságharcunk egyes epizódjait méltatták. Az ünnepély a legkedélyesebb hangulatban folyt le s reggeli öt óráig tartott, mely valóban nagy dicséretére válik a temerini iparoságnak.

Palánka. A polgári kaszinóban rendezett ünnepségen *Büchler Róbert* jegyző nagyhatású, zajos tetszéssel fogadott német beszédben jelezte, hogy miért ünnepel ma a magyar. *Kardos Pál* tanár pedig magyar beszédet mondott, telve történelmi vonatkozású szármaló gondolatokkal. Az iskolák is ünnepeltek.

Kossuthfalva. A függetlenségi körben nagy ünnepség volt. *Sándor István* lelkész tartalmas megnyitó beszéde után *Kovács Gyula* emlékezett meg a nap jelentőségéről. Ugyesen egybeállított beszédét éljenzéssel kísérték. Majd alkalmi szindarabot adtak elő. Végül *Schadt* plébános záróbeszédet mondott.

Kula. Községünk ezidén is szépen ünnepelte március 15-ikét. Az ünnepség színhelyén az iparos dalárda alkalmi dalokat énekelt. *Keller Lőrinc* alkalmi költeményt szavalt nagy hatással. A Kulai Dalárda zajos tetszés közt *Lányi vándor* adta elő közismert művészi tudásával. *Dr. Stolz Ferenc* alkalmi beszédet mondott, irodalmi és történelmi hozzáértéssel csoportosítván az események adatait. *Milla Antal* hatásos német beszédet tartott.

Ujvidék. Március 15-ét több helyen ünnepeleltek meg. A Récei-szállóban nagyszabású

A rabnő.*

Irta: Dr. Hannig Györgyné.

Komor cellában hófehér hajjal, fásult lélekkel ül a rabnő. Tíz évre ítélte el a törvény, mert hitvest gyilkolt. Megölte az urát. Tizedik évének betöltéséhez közeledik, amikor majd megnyílik részére a börtön nehéz ajtaja.

Mitsem törődik vele. Lelke hideg, pedig egykor úgy tudott szeretni. Szive kemény, pedig egykor egy gyermek kacaja is könyvet csalt a szemébe.

Hol van ma hite, reménye? Hová tűnt lelkéből a szeretet? Kihalt akkor, amikor a bosszu hitvesgyilkosságra csábítá, pedig beh szerette az urát; hisz azért nem tudta elviselni, hogy az elhagyja őt egy léha, könnyelmű, semmi aszszonyért.

A rabnő cellájának ajtaja lassan felnyílik s a fogházör, egy egyszerű, de izléssel öltözött urinót bocsájt be.

Vajjon mit kereshet ez a nő a komor falak között. A Megváltó ígését hozza ő szívébe, ki így szól: „Nem azért jöttem a földre, hogy az embereket elítéljem, hanem, hogy megváltsam.”

Ő a fogház misszió egyik apostolnője. Kezében pár szál rózsát tart, s nyájasan szól a komoran, vadul tekintő rabnőre.

Virágot hoztam neked jó asszony, virágot, illatos rózsákat.

* Felolvasta 1911. március 10-én a szabadkai fogházban.

A dacos fej meghajlik, s valami fájó, csukló hang tör fel a fásult lélekből.

Virágot neked, a rabnőnek? Oh hiszen tíz éve nem éreztem rózsailatot, pedig hogy szerettem egykor az illatos rózsákat; amikor még ifju voltam, hajamban hordtam őket. Később a vélegényemnek kötöttem belőle bokrétát, aztán a kicsi lányom bölcsőjét virágoztam fel.

Megállt, arcáról eltűnt a multa való visszamelekezés szelid érzése, s újra konok, dacos hangon szólt:

— Ki vagy te, miért háborgatsz? Talán hitről, bünbocsánatról jöttél beszélni nekem? Nincs hitem, nem kell bünbocsánat. Pedig hittem egykor, amikor még volt hitvesem, gyűgőző gyermekem, hisz én tanítottam imádkozni őt. Most már én sem tudok imádkozni, nem is akarok.

Fájnak a fogház misszió apostolnőjének ezek a szavak, de bizott az isteni kegyelemben, hogy utat fog találni e lélekhez is.

— Tehát leányod is van! — Hol van a kis árva?

— Igen, igen, volt leánykám; göndörhaju, csacsogó ajku, kicsi szentem; tíz éve, hogy nem láttam. Pedig szerettem én őt, hisz' érte lettem bünös asszonyom.

Elhagyott az uram, pedig szerettem őt, nagyon szerettem. Túrtem asszonyom, hisz' a keresztrefeszített is túrt, s tudtam, hogy gyermekemnek apára van szüksége.

De mikor őt se szivelte már, ütötte verte, kis teste kék foltoktól volt boritva; akkor mellém szegődött a bosszu ördöge, susogott, kísérelt, de én futottam előle. Egy napon a templomból jövet szöke kis angyalom hajánál fogva von-

szolta, míg az ostorcsapások felhasíták habfehér bőrét. Elhagyott az eszem, levesébe mérget főztem s 3 nap mulva eltemettük. Egy vizasztal mégis, papot kívánt s így az Ur tán irgalmas lesz lelkéhez.

Zokogott a rabnő s a könnyek mintha átáztatták volna azt a sűrű hálót amely lassan-lassan átfonta 10 év alatt a lelkét.

— S szerencsétlen anya, hol a leányod?

— Az uram testvére vette magához. X falucskába laknak, nem messze innen a várostól. Semmit se tudok róla; ő pedig legfeljebb szörnyű vétkeket.

— Most Isten veled, légy békes, az Isten irgalmas végtelen.

Az urhölgy távozott, csak rózsái maradtak a komor cellában, illatuk betöltötte a levegőt, a szegény asszony kezébe vette azokat s csókkal, könnyel áztatta a hulló leveleket.

Másnap X falucskába utazott az apostolnő s felkereste a rabnő gyermekét.

Rózsával befutott kis házban lakott amely ragyogott a tisztaságtól. Egy derék iparos vette őt nőül, miután nagy-nénjét elveszítette. Gyermek is volt gyűgőző kis ajku fiacskája.

Azt tartotta karján, amikor az urhölgy belépett hozzá.

— Jó asszony, idegen vagyok neked, de szivemben szeretetet hozok, s szánalmat, mert hallottam, apád anyád korán vesztéd el. Beszélj el nekem életed folyását.

Az asszony nem értette mit érdekelheti e finom nőt az ő élettörténete, de mivel oly szelid s jószágos volt a tekintete, így kezdte beszédét.

— Valamikor régen volt szerető édes anyám

ünnepség volt, melyen *Kardos* Miksa főgimnáziumi tanár és lapszerkesztő hatalmas beszéd keretében lendületesen és igen vonzó modorban ismertette a nap jelentőségét. Szép beszédét gyakran szakította félbe a tetszés zaja. A dalárda énekelt. Többen pedig szavaltak.

Doroszló. Az iskolában *Gál* István tanító ismertette a növendékekkel a nap jelentőségét. A beszédet felhívta is meghallgatták.

Apatin. Apatin összes iskoláiban: állami elemi, polgári iskolai és izraelita elemi iskolában a szokott kegyelettel ünnepelték meg március 15-ikének évfordulóját. A tanulóknak a tanítók ünnepi beszéd keretében magyarázták meg e nap jelentőségét. Ezután következtek a hazafias szavaltok és énekek. Az ünnepségek fénypontja azonban az új község háza dísztermében folyt le. Szent mise után gyülekeztek a díszteremben, hol dr. *Zsibory* József kedvelt képviselőnk üdvözölte a vendégeket kik a nagy termet szorongásig megtöltötték. Dalárdánk hazafias éneke után *Schmausz* Endre ny. főispán szép történelmi előadás keretében méltatta e nap jelentőségét. *Witzman* Rózsika kisasszony szavalt magyar hazafias költeményt. A közönség nagy ovációval fogadta e szavaltot, vaalamin *Reisinger* Erzsébet állami tanítónő német költeményének előadását, mely a németajku polgároknak szólt e nap dicsőségéről. *Kleiner* József állami iskolai igazgató szintén német nyelvű polgárainknak a szokott eloquentiával és népszerűen gyönyörű felolvasást tartott. A »Szózat« elneklése után dr. *Zsibory* József záróbeszéde fejezte be a szép ünnepélyt.

Felsőköböl. Az iskolában a magyar nemzeti zászló jelezte a nagy napot, ami nagyon jó hatással volt a magyar szemléltre, de minden esetre lélekemelő volt az ünnepély a községi iskola falain belül, mert ott azt látta az ember, hogy a tantestület emberföltötti munkát végzett, amidőn a teljes *szerb* ajku növendékeket olyan szép hazafias műsorra megtanította. Ezért nem egyenként, hanem az egész tantestület érdemel méltó elismerést, mert az össztankötelesek szerepeltek az ünnepen. A tantestület a himnusszal nyitotta meg és a szózzal zárta be az ünnepélyt. Közben pedig a gyermekek hazafis szavaltokat tartottak magyarul, eléggé szépen és értelmesen. Kér, hogy a hatóság nem volt képviselve az ünnepségen.

Szenttamás. A körök és az iskolák együttesen ünnepeltek. *Kovács* Huszka Ferenc óbecsei plébános nagyszabásu alkalmi beszédet mondott. *Molnár* Fablán ig. tanító és dr. *Lőrincy* orvos is megemlékeztek a nap jelentőségéről. A középületeken a nemzeti színű lobogó lengett.

Óbecse. A kath. templomban istentisztelet volt. Azután a szabadságoszlopnál gyülekeztek. Itt a dalkör a szózzat énekelte, majd dr. *Havas* Gyula emlékezett meg március 15. jelentőségéről. Úgyesen megkonstruált beszédét nagy tetszéssel fogadták. Este több helyen társasvacsora volt. A

Egy mártyr, egy szenvedő asszony, aki apámtól csak rossz szót meg ütletet kapott. Ő türt, sirt és imádkozott. Énbennem találta fel minden vigaszt.

Egy napon az apám meghalt, az anyámat elfogták; azt mondták ő ölte meg.

En nénémhez kerültem, de két év előtt ő is elhagyott. Egy derék iparos vett ekkor feleségül, akivel megosztom az élet gondját s terhét boldogságával együtt.

S most van fiacskám is akiért az életemet adnám!

— S anyád után nem vágyodol?

— Oh sok ámatlan éjet töltöttem már érette könnyek közt; de mit tegyek? az Ur adta őt, ő vette el.

De ha élne, ha megtörve, hitét elvesztve jönne hozzád, nem üznéd el?

Két kezem feltartom, szívemre szorítanám, s ha elfelejtett imádkozni, megtanítanám, mint egykor ő engemet.

— Jó lélek bámullak s meghajlok nemes lelked előtt. Anyád él a börtön mélyében. Haja hóhéhr. Ajkán nincs mosoly, szivéből kialudt a hit és szeretet.

— Anyám, az én jó anyám él? — Zokogta az ifju nő.

Egy ideig néma, áhítatos csönd honolt, majd az ifju nő könnyörögve szólt az idegenhez:

— Asszonyom, ha irgalmat ismer, vezessen hozzá.

Ha látja gyermekemet újra fog mosolyogni, s eszébe jut az elfelejtett ima.

— Nem, gyermekem oda nem vezettek, ne ismerd meg a börtön falait, de pár hét mulva letelik büntetésének ideje, akkor elhozom, addig bizzál s imádkozzál.

Távozni készült. Az ifju nő egy csomó rózsát tépett le.

népkörben dr. *Szászy*, dr. *Terék*, *Raisli* dr. *Müller* és dr. *Havas* beszéltek.

Baja. Március 15-ikét több helyen ülték meg. A kath. templomban diszistentisztelet volt. Az ipartestületben *Lady* Etel szavalt, *Riszner* Edéné pedig gyönyörűen énekelt. Majd dr. *Magyarász* Ferenc tanár nagy történelmi tájékozottságra valló hatalmas beszédben eszterelte a nap jelentőségét. *Köbling* Annus ügyes zongorajátéka nagy tetszést aratott. *Sass* Károly klarinétjátéka is tetszett. *Molter* Frigyes nagy hatással szavalt. Az uricasinóban dr. *Fehér* Lőrinc tartott magvas történelmi vonatkozással beszédet. A polg. olvasókörben dr. *Boróczy* Kálmán beszélt nagy hatással.

Bácsalmás. A Bácsalmási Társaskör által rendezett lakomán *Sterk* Géza tanító szép szavakkal méltatta március 15-ikét. Még több beszéd és szavalt is volt. A kereskedő és iparos ifjak egylete által rendezett nagykeretű ünnepségén dr. *Kiss* József tartott érdekes és igen szép beszédet.

Tiszakálmánfalva. Községünk ezidén is hazafiasan ülte meg a nagy nap évfordulóját. A kath. kör által rendezett ünnepségen *Balázs* József tanító nagy hatással beszélt a 48/49-es eseményekről. Volt több szavalt és ének is. *Zadányi* Péter és *Szeker* András szavaltak.

Sajkásszentiván. Községünkben is méltóan ünnepelték március 15-ikét. A községi előjáróság a község házat és az iskolákat fellebőgőzta, a tantestület pedig erre a napra szünetet adott, de iskolai ünnepélyt nem rendezett. Így tehát a szünetet is mindenki fölőleslegesnek tartja. Eme községben az összes iskolák *államiak*.

Agitacionális körut gazdakörök szervezése érdekében.

— Saját tudósítónktól. —

Zombor, 1911. márc. 21. én.

Hesz Márton, a bács megyei gazd. egyesület megbízottja f. é. február hóban gazdakörök szervezésére céljából, a palánkai járás községeiben gazdaggyüléseket tartott, melyekről a vármegyei gazdasági egyesületnek a következő érdekes referátát küldötte be:

A Bácsbodrog Vármegyei Gazdasági Egyesület intézkedése értelmében, február hó 26-án *Bulkeszi* község gazdaközönségével ismerttettem meg a gazdasági egyesület célját, a gazdák érdekében kifejtendő tevékenységét, valamint a szervezés, a tömörülés kiváló fontosságát. Ezen előadásra az oitani gazdasági haladókörben, a községi jegyző és előjáróság, valamint a kör el-

Vigye anyámnak, hiszen úgy szerette az illatos rózsákat.

Ismét virággal lép be a foház cellájába az apostoli nő.

— Leányod küldi a rózsákat — szólt s átadta a rabnőnek.

— Gyermekek, leányom!?

— Oh asszonyom ne játszék velem a lelkemmel, hisz ugyanis összerokadtam keresztem sulya alatt.

— Nem játák ez, hanem valóság. Nála voltam, láttam őt. Bölcset ringatott, amelyben egy szöke fűrtü kis fiu pihent, akinek te fogod kötni az első harisnyát s a kilt te tanítasz imádkozni. A rabnő térdre roskad.

— Oh anygal . . . láttad őt, fia van, gyöngő gyereke, s ez az én unokám a rabnő unokája, imádkozni tanítam, hisz én se tudok — zokogta fuldokolva félig alétlan.

— De akarsz, s akkor tudni fogsz.

Egy gyöngyolvasót nyújtott át a jó lelkü nő.

— Olvasó, rózsafüzér oh beh sokszor imádkoztam én magányomban, míg gyermekem a bölcsoben szendergett. Megváltó, bocsáss meg, taníts meg imádkozni, hisz' az unokámat én fogom tanítani.

»Hiszek egy Istenben,« kezdé az imát az apostolnő, amit a rabnő fenhargon mondott vele.

Egyideig együtt imádkoztak, majd az urhölgy nesztelenül állépte a cella küszöbét. Még egy ideig állva maradt, de midőn hallotta az ima további szavait »Bocsásd meg a mi vétkeinket, miképpen mi is megbocsájtunk az ellenünk vétőknek« hálátelt szízzel ment újabb lelket menteni. Itt már nem volt szükség reá, e cellában már utat tört magának az isteni kegyelem.

nöksége vezetése alatt 155 gazda és iparos jelent meg, kik az előadás folyamán, a legnagyobb érdeklődést tanúsítottak. Azon felszólításra, miszerint a haladókört a vármegye gazdasági egyesülethez csatlakozó gazdakörre alakítsák át, a jelen voltak legőbbje oda nyilatkozott, hogy e fontos kérdést rendkívüli közgyűlésen fogják tárgyalni és ha a kör nem is testületileg, de a tagok közül sokan egyenkint fognak a gazdasági egyesületbe belépni; kik azután ezen körben egy különálló gazdakört alkotnak. A mozgalom élén a siker érdekében a község fiatal agilis jegyzője *Rödl* Frigyes és *Benyács* tanító fáradoznak.

Előadás után a jelen voltak nevében *Eidenmüller* közzönte meg *Hesz* egyleti megbízottnak a gazdák érdekében kifejtett munkálkodását és kéri, hogy az egyesület működésében a nép többi osztályairól sem feledkezzen meg. Előadó megnyugtatta *Eidenmüller*t, hogy az egyesület mindenkor és mindenhol úgy az iparos, mint pedig a munkás osztály tagjait örömezt látja tagjainak sorában és meg lehet győződve, hogy azok érdekeit is szem előtt tartva fejti ki működését. Egyet azonban meg kíván jegyezni, hogy úgy az egyesület, mint a gazdakörök beléletéből a párt és személyi politika, a nemzetiségi és felekezeti kérdések, az osztály ellen izgatások mint olyanok, melyek azok fenállását, kívánatos fejlődését veszélyeztetik, ki vannak zárva s ott a tagok érdekében egyedül helyes agrár politika üzetik, valamint a legfontosabb szocialis kérdések vitatnak meg. Ily értelemben kívánatos a gazdakör megalakulása.

Február hó 27-ére *Wekerle* falván volt gazdakör szervezési gyűlés kitűze, mely azonban *Fejes* Agoston községi jegyző kérelmére — miután ii gyűlés megtartására a megfelelő nagyobb helyiségek el voltak foglalva — más alkalmasabb időre halasztatott, a mikor a már foganatosított előkészületi munkák a gazdakör megalakulását biztosítják.

Ugyancsak február hó 27-én *Boroczon* tartottam gazdaggyűlést, mely alkalommal a község háza nagytermében 120 gazda jelent meg. Az értelmiség közül ott láttuk: Dr. *Popovics* községi orvost, *Duptza* Kálmán jegyzőt, *Keller* tanítót *Lotspeich* és *Tilling* kereskedőket. Az előadás, mely a gazdák szervezésének fontosságáról, gazdakörök alakulásának szükségességéről szólt; nagy figyelemmel és érdeklődéssel kísértetett, úgy, hogy ott nyomban megkezdődtek a szervezés előmunkálatai. A gazdakör alakulása *Duptza* jegyző és a községi előjáróság közreműködésével biztosítva van.

Vagyon is kívánatos *Borócz* községében az egyesülethez csatlakozó gazdakör, mely a gazdák érdekét szem előtt tartva, a község gazdasági fellendítése érdekében tisztán gazdasági, agrár —, de nem a község belbékéjét felduló, kölcsönös ellenszenv — és gyűlöletet keltő pártpolitikát lenne hivatva kifejteni. Hiszen, hogy sikerülni fog a majdan alakulandó gazdakör tagjainak, hasznos, a község összslakosságának jóvoltait előmozdítandó munkásságával, tevékenységével a községben a békét és egyetértést ismét helyre állítani.

Február hó 28-án *Bácsöváros* községbe látogattam el, hol a már előzetesen bejelentett előadást a polgári Casinóban tartottam meg. Az egybegyűlt német gazdák örömmel vennék, ha a községben oly gazdakör alakulna, mely csupán gazdasági ügyekkel, nem pedig nemzetiségi kérdésekkel foglalkoznék. Az előadást egy helybeli kereskedő a jelen volt szerbekre való tekintettel, szerb nyelven tolmácsolta. A szerb lakóság szívesen veszi a gazdakör alakulását s így ezeket való tekintettel ajánlatos, a szerb nyelvet bíró egyleti tisztviselőt kiküldeni, ki csakis a szerb gazdák bevonásával tartaná meg, a gazdakör szervezése érdekében agitacionális előadását.

Dunabökény, *Bácsujlak* és *Palona* községben a már előzetesen bejelentett gazdaggyüléseket a kedvezőtlen időjárás és rossz utakra való tekintettel, egyelőre le kellett mondanom, mely miután a palánkai járás községei egymással telephonice össze vannak kötve, nehézségekbe nem ütközött. Ezen községekben az agitacionális gyűléseket még a tavasz folyamán fogom megtartani.

Kötelességet vélek teljesíteni, ha körutam alkalmával szerzett tapasztalataimat közzé téve, egyrészt a hiányok pótlására, sok helyütt a gazdasági fejlődés hátrányára, némelykor az egész község kárára kifejtett rosszakaratu működésre, az illetékes tényezők figyelmét felhívjam, hogy azok a község vezetésére hivatott faktorokat, lelkiismeretes, a község lakosságának érdekét szem előtt tartó munkálkodásra figyelmeztessék, másrészt pedig, hogy a községekben az értelmiség — mint a nép vezetői — karöltve olyan működést fejtsenek ki, mely hivatva volna, az azokban gomba módra elszaporodott, minden néven nevezendő, céljoknak legkevésbé sem megfelelő, pártpolitikai nemzetiségi háttérű egyletek feloszlásával vagy egybeolvasztásával oly

köröket alakítani melyekben ezen kényes az egészséges társadalmat megmetyelvező, kérdések kizárása mellett, tisztán a gazdaközönség, az iparos és munkásosztály érdeke képviseltnék a közjó, a tagok erkölcsi és anyagi támogatására fejtené ki működését.

Igaz ugyan, hogy a kívánandó siker csak ott és ama községekben érhető el, hol a nép bizalommal viseltetik pap, jegyző, tanító irányában, hol azok leereszkedő modorral előzékenységekkel, jó akarattal iparkodnak a néphez férni, hol az e téren kifejtendő munkálkodás a közjó, az általános jólét előmozdítását célozza és minden mellékkörülmények, polotikai, személyi gyűlölet — mint olyan mely a közügynek igen sokat árt — félre tétetik.

Ne boszu és gyűlölet vezéreljen bennünket akkor, a midőn közügyről egyesek vagy a község érdekének előmozdításáról van szó, hiszen eme eljárás homlokegyenest ellenkeznek ama kívánandó terv keresztülvitelével, mely a közügyek terén nemcsak a község, de a vármegye és édes hazánk felvirágoztatására, megvalósítani legszentebb kötelességünk.

— u. —

Bácsmegeiek viszontagsága Amerikában.

— Saját tudósítónktól. —

New-York, 1911. március 10.

Bácsmegeiek viszontagságairól Ellis Islandról a következőket jelentik hitelesen:

Bácsfeketehegyről érkezett a 36 éves özvegy Gőnczi Zsófi, hogy hasonnevű leányához utazzék Brooklynba, N. Y., ki a Hamburg Ave. 190 sz. alatt lakik. A vizsgáló bíróság visszatartotta, hogy leánya anyjáért személyesen jelentkezék Ellis Islandon.

Küllődről érkezett a 49 éves Altszeimer Mihály 46 éves Éva nevével, hogy Miklós fivéréhez utazzék Beavertdambe, Wis., ki a Center St. 609 szám alatt lakik. Aggkor miatt állítottak ki ellenük az orvosok bizonyítványt, minélfogva a vizsgáló bíróság visszatartotta őket és felszólította fivérére affidavit beküldésére.

A 46 éves Csányi András **Petrőcről** érkezett, hogy unokafivéréhez, Csányi Jánoshoz utazzék New-Yorkba, N. Y., aki ott a Westend Ave. 52. szám alatt lakik. Kevés pénzzel jött Ellis Islandra, minélfogva a vizsgáló bíróság visszatartotta és felhívta unokafivérére, hogy érte személyesen jelentkezék.

Veprődről érkezett ide a 46 éves Ujházi Mihály, 17 éves Mari nevű leányával, hogy barátjához, Sáfrán Fábriához utazzék New-Yorkba, N. Y., aki ott az E. 98-ik utca 209-ik szám alatt lakik. Magával hozta barátjának, Pecsnár Péternek, Pollich Teréz, Anna és Katalin nevű apró gyermekeit, hogy ezeket mostoha apjukokhoz, Pecsnár Péterhez vigye, aki azonban Milwaukeeban, Wis. a Mount Str. 882 szám alatt lakik. A vizsgálóbíróság mindnyájukat visszatartotta és addig Ujházit és lányát sem bocsátja ki, amíg Pecsnár a mostohagyermekének Milwaukeeba szállításáról nem gondoskodik, esetleg azokért személyesen nem jelentkeznek.

Hercegszántóról érkezett a 29 éves özvegy Orbán Ágnes, 6 éves István és 4 éves Anna gyermekeivel, hogy unokafivéréhez, Moravicz Jánoshoz utazzék Granite Citybe, Ill. Közlebbi rokoni itt nem lévén, a vizsgáló bíróság attól tartott, hogy az özvegy gyermekei révén, a közjólékonyságnak fog terhére válni, minélfogva kizárta. Alig van remény arra, hogy a menház képviselője által benyújtandó fellebbezés ügyének kedvező fordulatot adjon.

Kiszácsról érkezett ide Kohut János és fia András. A bíróság kizárta őket, mert több féle gyanu merült föl ellenük. Ügyüket a menház képviselője föllebbezte.

Doroszlóról érkezett ide Konc András, hogy Barbertonban lakó atyjához utazzék. Utközben tüdőlobot kapott, s e miatt a kórházba szállították. Ha fölgügyül tovább utazhatik.

Óbecséről érkezett ide Deák Ferenc. Trachomat állapítottak meg rajta, s így — mihely meggyógyul — deportálják. Ilyen betegeket ugyanis nem engednek Amerikába.

Pinczéről érkezett ide Béla Péter. Utközben tüdőgyuladást kapott. Kórházba szállították.

Zenta törvényszéket kér.

— Saját tudósítónktól. —

Zenta, 1911. márc. 21.

A megye nagy tetszhalottja, Zenta, lassan lassan ébredezni kezd. Elmaradottságát, erőinek lelkiismeretlen paragon heverését észreveszi, bánja, s igyekszik elfelejteni és másokkal is felejtetni. Járásbírósága eddig a lehető legrosszabb módon volt elhelyezve. Emellett tul volt terhelve, s mindezeknek csak a közönség vallotta kárát.

A botrányossá váló állapotokon némelyek úgy akarnak segíteni, hogy a szomszédos Magyarokanizsán új járásbíróság felállítását sürgetik. Ez azonban Zenta vitális érdekeibe ütközik, megvalósítását ellenzi és a régi beosztás fentartása érdekében mindent elkövet. Társadalmi mozgalom indult egyben annak elérése érdekében, hogy az ujonnan felállítandó törvényszékek egyikét Zenta kapja meg. A siker legteljesebb reményével fogunk hozzá, mert a szabadkai törvényszék alig győzi nagy területének ügyeit ellátni. S egy törvényszékhez szükséges terület épen kiszakítható lenne. Ennek megvalósítása esetén telket ad a törvényszék részére s egy teljesen megfelelő palotát épít reá saját költségén. Az ügy életre való, tiszta és világos. Az állam is, a város is csak nyerhet rajta.

H I R E K.

Most még.

Az én álmom most még fehér,
Lelkemhez bűnös vágy nem ér,
Még esdek tiszta csókokodér'.

Tedd édes ajkamra tied
Hadd csókoljam dalos szived,
A mi időnk ugysis siet!

Míg esdek tiszta csókokodér'
Lelkemhez bűnös vágy nem ér
Az én álmom most még fehér...

BODROGH LÁSZLÓ.

A képviselőházból.

A költségvetés szekere meglehetősen gyorsasággal halad előre. Akadályok nem mutatkoznak, s így minden valószínűség szerint mielőbb céljához ér.

Szombaton a munkapárt is részt vett a vitában. **Issekutz Győző**, a kitünő közjogász tartott szakszerű előadást a budget céljáról és politikai kezeléséről, a Ház osztatlan figyelme mellett. Báró **Vojnits István**, aki a folyosóra nyíló ajtóból hallgatta a szónokot, sehogy se akarta elhinni, hogy ez a sűrű fürtű, fekete haju férfi Issekutz. Hiszen már 5 év előtt, amikor gr. Tisza miniszterelnöksége alatt együtt küzdöttek, ősz és kopasz volt.

Hogy a ravasz politikus az alkotmánypárti pártállással együtt parókat is vett föl, azt nem tudta a verbászi követ, akinél az ilyen gyors átalakulás ismeretlen fogalom. A hosszúra nyújtott beszéd ideje alatt báró hosszasan tárgyalt **Hieronimi** kereskedelmi miniszterrel, **Perczel** Dezsővel. Majd fölkereste **Mikosevits** Kanutot és báró **Gromon** Dezsőt, akikkel bácskai dolgokban folytatott eszmecsere.

Kedden a soros munkapárti csapat közül dr. **Konyovits** Dávid az első közt volt. **Szász** Károly jegyző nyomban feléje sietett s a zombori petíció ügyében elrendelt vizsgálat s annak befejezése iránt érdeklődött. **Konyovits** megnyugtatta elvtársát, hogy *még csak* az ezredik tanunál tartanak. Azután a hidegtől dideregve tovább állott. De nehogy félreértés legyen: nem a

petíció kedvezőtlen sorsának a gondolatától fázott, hanem mert az Angol királynő-szállóban 9 fokos hideg szobában kellett aludnia. Ebben a szállóban ugyanis az a rossz szokás divik, hogy vagy 20—25 fokos meleg szobában helyezik el az embereket, vagy pedig jégvermeket juttatnak nekik. Pedig a főváros legelőkelőbb szállodája.

A teremben dr. **Vajda** Sándor ismertette a románok kívánságait. Hosszu beszédében főleg gr. Tisza beszédével foglalkozott. A képviselők — köztük **Zombory** József, **Mikosevits** Kanut, **Vojnits** Sándor, **Jániga** János, **Lovász** Márton, akinek a Kosuth-banketten elmondott hatásos beszédeért többen gratuláltak — figyelemmel hallgatták.

Az ülés elején **Berzeviczy** elnök remek beszédben emlékezett meg az olasz király jubiláris évfordulójáról. Az egész Ház — 4 néppárti képviselőt kivéve — zajos tetszéssel kísérte szavait.

Vajda után **Baross** Gyula kormánypárti, **Giesswein** Sándor kanonok pártionkivüli és **Áchim** András parasztpárti beszéltek. A legnagyobb figyelmet **Giesswein** biztosította a maga számára, talpraesett, okos megjegyzéseivel.

Szerdán a néppárt temperamentumos ifju tagja, **Huszár** Károly beszélt a javaslat ellen. A honatyák türelmetlenül hallgatták. **Mikosevits** Kanut is, aki még mindig érzi a makacs influenza következményeit, szintén inkább üdülne már a dalmát parton. Meg is irta 2 heti szabadság engedélyezése iránti kérvényét a Ház elnökének. — Báró **Podmaniczky** Endre egyideig nyugodtan hallgatta a szónokot, de egynémely alaptalan vádja később közbeszólásokra készítette. **Tallán** Béla és **Rónay** Jenő csitították, hogy az ilyen beszédek nem kell komolyan venni. — Dr. **Konyovits** Dávid és **Zsombory** József egy darabig bent maradtak a teremben, azután pedig a folyosóra mentek, ahol eleven élet mutatkozott.

Jegyzetek.

A nadrágszoknya. A nadrágszoknya vagy szoknyanadrág úgy látszik mégis csak tért fog hódítani magának. A divatlapok most csakis ezekkel vannak tele s a női világ most csak ezekről beszél. A női divat, mely már annyi fejfájást okozott a férjeknek és annyi családi perpatvart idézett elő, csak nem akar alább hagyni örületes mániáival, sőt még hóbotosabb formákat ölt s szédületesebb ostobaságokra ragadja magát. A bukjel szoknya után jön most a nadrágszoknya s megérjük még azt, hogy a nők végig nadrágot viselnek. És mi ennek az oknak a forrása? Nem annyira női hiuság, mint inkább az üzleti nyereszkesedési vágy. A női hiuságot csak eszközül használják fel a divatszalonok, s a nők e gyengeségére támaszkodva alapítják meg fényes megélhetésüket. Otthon pedig a családi körben egymást érik a családi összekoccanások a divat miatt s vezetnek gyakran házasságtöréshez. Erre gondolva, a feminizmus problémái jutnak eszembe s nevelésnek tűnik fel nekem minden olyan komolynak tartott mozgalom vagy előadás, mely a női egyenjogosságot vitatja vagy annak érdekében küzd. Ugy látom, a női gyaroltság csak most kezdi kimutatni a foga fehérét, amidőn a modernizmus szárnyain tovaragadtatja magát s a nyugati jelszavak értelmében ki akarja vonni a női nemet a természetes rendeltetése ösvényéből s valamely megfoghatatlan világba vezetni. A szent család: szt. József, szüz Mária és a kis Jézus ma, kétezer év után már minő elavult naiv fogalomná vált a mai felfogás mellett, mely női rabszolgaságnak bélyegzi a nő házasetét. A nadrágszoknya kétségtelenül e kérdés mellett dokumentál s ha a jobb érzés nem fog felülkerekedni, úgy ez a bolond divat még uralkodóvá válik.

A bácsföldvári botránycsinálók. A mult hónapban alakult meg Bácsföldváron egy szín-

pártoló egyesület lelkes emberek kezdeményezésére, mely nemes kulturcélakat tűzött ki magának megvalósításul. Az egyesület nagy reményekkel indult útjára s a közönség nagy érdeklődése mellett kezdte meg működését. De még jóformán meg sem indult kitűzött pályáján, már is akadtak fölforgatók, akik minden jónak ellenségei, akik az egyesületet rombadönteni iparkodtak. Ezeknek durva módon való visekedésükkel sikerült is annyira vinni a dolgot, hogy a tisztikart lemondásra bírták s evvel azt hitték, hogy az egyesület létét is megdöntötték. Pedig csalódtak, mert az egyesület továbbra is fennáll és virulni fog. Legfeljebb azt érték el, hogy őket esetleg ki fogják zárni a tagok sorából. Ilyen és ehhez hasonló esetek gyakran napirenden vannak; mindig és mindenütt akadnak fölforgatók, anarkista szellemű emberek, kik minden társas intézmény ellen küzdenek. És hozzá ők még az uriember közé sorozzák magukat. Igaz, sokan azt hiszik magukról, hogy ők uriember, pedig dehogyan, csak urimundér van rajtuk. Az ilyen képzelte uriemberket társadalmi bojkott alá kellene venni, hadd térjenek kissé észre önhittségükből. Az ilyen »uriemberektől«¹ sohasem kell meghátrálniok a nemes eszmékért hevülő agilis férfiaknak. Ne hagyják magukat eltántorítani a szép ügytől, hisz utóvégre nem egyesek tetszése vagy nem tetszése lehet az irányadó a közügyben, hanem mindig a kultur és hazaszeretet vezérelje őket minden akadály dacára is a kitűzött céljig.

Pont.

Bácsmegeye közgyűlése. Bács-Bodrogvármegye törvényhatósági bizottsága e hó 29-én rendes közgyűlést tart, melynek napirendjére 420 tárgyat tűztek ki.

Előléptetett tanítóképezdei igazgató. A király Scherer Sándort, a bajai tanítóképezdei igazgatóját a VI. fizetési osztályba léptette elő.

A bajai törvényszék érdekében menesztett küldöttségben a már közöltéken kívül részt vettek még: Ulrich Mihály bíró Bácsalmás, Harweit bíró, Slezák, Ispánovits és Kovács esküdtek Bácsbokodról, Hausser bíró Csávolgyról, Hahn esküdt Felsőszentivánról, Szihnon bíró Dávodról, Gugán esküdt Gazáról, Kovácsév Marián bíró és Baszler esküdt Béregről.

A zombori ügyvédi egylet a napokban tartotta meg tisztújító közgyűlését a következő eredménnyel: Elnök lett dr. Strasser Lajos, alelnök: dr. Lallosevits János, titkár: dr. Pataj Sándor, pénztáros: dr. Buják József. Választmányi tagok: dr. Bruck Ármán, dr. Czeissel Lajos József, dr. Gaál István, dr. Gál Rezső, dr. Gombos Ignác, dr. Guttmán Zsigmond, dr. Konyovits Dávid, dr. Mayer Nándor, dr. Nikolits György, dr. Késmarky Béla. Számvizsgáló bizottság: dr. Masirevits Sándor, dr. Zátanyi Dezső, dr. Rapp András.

A kath. klerus köréből. Petres János szabadkai káplán az érseki hatóság felsőszentiváni adminisztrátornak nevezte ki. Helyébe káplának Mézáros Béla szabadkai hitoktatót, Mézáros helyére pedig hitoktatónak dr. Vidákovits Pál nemesmiliticsi plébánost nevezte ki az érseki hatóság. Nemesmiliticsi adminisztrátor Agatity Boldizsár zombori káplán lett. *Probojevits* Antal Felsőszentivánról Zomborba, dr. Egerth Jakab Vepřodról Kishegyesre, *Csincsek* Antal Kishegyesről Szentfűlőpre, *Müller* Péter Szentfűlőpről Vepřodra helyezték.

A zombori adófeliszólamási bizottság elnökévé dr. Czeisel Lajos József ügyvédet választotta meg a városi közgyűlés.

Igazgatómérnök választás. A bács-torontáli és a péterréve aracs óbcesei árvédelmi társulat a Kaszap Győző elhunytával megüresedett igazgatófőmérnöki állást Pálffy Dezső zombori főmérnökkel töltötte be egyhangú választással. Pálffynak kiváló képzettsége és nagy munkaejeje hivatottá teszik eme fontos állással egybekötött földadatok teljesítésére.

A Falcione-féle ösztöndíjat Zombor város közgyűlése — a miniszter feloldó határozata után — ismét Rácz Gyulának adományozta.

Tanítóválasztás Kerényen. Kerényen 6 pályázó közül Reisz Mihály béregi tanítót választották meg egyhangúlag.

Az apatini járási számvevő. A belügyminiszter az apatini járásba járási számvevőül Révai Miklóst nevezte ki.

A zombori Rákóczi-szobor helyéül a városi közgyűlés a Fernbach-féle ház, illetve gabonamagtár előtti teret állapította meg.

Zombor város Tisza Kálmán szobrára 300 koronát szavazott meg legutóbbi közgyűlésén.

Tisztújítás Jánoshalmán. Jánoshalmán folyó hó 9-én az üresedésben lévő aljegyzői állásra — mint levelezőnk írja — Ispánovits Dániel h. anyakönyvvezetőt választották meg. Ily egyakaratu egyhangú választás még nem volt Jánoshalmán. A nép bizalma teljesen a megválasztottban koncentrálódott, kit pontos és szorgalmas munkássága közkedvelté tett. Az újonnan választott aljegyző régi állására Karip Andort választották, ki szintén már évek óta szorgalmas munkása a község házában. A választás sikerét másnap hajnalig tartó áldomással ünnepelték meg.

Egy községbíró ünneplése. Jánoshalmán — mint levelezőnk írja — e hó 12-én Komáromi Gergely községi bírónk névnapját ülték meg. Nagy József borotái jegyző méltatta a bíró érdemeit, melyet 12 évi egyfolytában való lelkiismeretes szolgálata alatt kiérdemelt. A jó öreg bíró válaszában kijelentette, hogy a legközelebbi bíróválasztás előtt lemond.

Uj napilap Zentán. Zentai levelezőnk írja: Ha valamikor ivóinkról voltunk híresek, nemsokára újságjaink tesznek bennünket azzá. A parázs fejbeverések, a virtuskodó bicskázások helyébe napról napra diadalmasabban tör előre a hirlapi duhajkodás. Oly sok az okos ember némely, még kisebb városban is, hogy nem férnek meg egy szakajó alatt. — Így alig egy hónapja szünt meg a *Zentai Függelenség*, máris egy új lap készül helyébe lépni. Zenta város egész intelligenciájára számít az új újságembrió, pártoktól teljesen függetlennek hirdeti magát. Egy szóra elhinni, — ismerve Zentát — biz ezt bajos. De ha mégis úgy lenne, úgy előre is a legszívesebben is üdvözöljük.

A Bács-Bodrogmegeyei Irodalmi Társaság Zomborban március 20-án délután 5 órakor, a Polgári Kaszinó tanácstermében a VI-ik rendes közgyűlést tartja, melynek tárgysorozata ez: 1. Elnöki megnyitó. 2. Titkári jelentés. 3. Pénztárosi jelentés. 4. Számvizsgáló bizottság jelentése. 5. Pénztárosnak a felmentvény megadása. 6. Költségvetés előirányzata. 7. Indítványok, melyek az elnökhöz 8 nappal előbb nyújtandók be. 8. A jegyzőkönyvi hitelesítő kijelölése.

A titeli ág. ev. egyház a husvéli ünnepnapok egyikén a temploma részére szerzendő orgona-alap javára egyházi ünnepélyt rendez, amelynek műsorát szavaltat, dialog, felolvasás, zene- és énekszámok képezik. Az újonnan szervezett ifjúsági egyházi vegyes énekkar *Medziliradsky* János énektanár vezetésével megkezdte működését.

Házasságok. *Gombos* Benő budapesti mérnök, zombori földink eljegyezte *Kálnoki* Erzsikét, Kálnoki Henrik lapszerkesztő, a közismert kiváló közigazdasági író leányát.

Will Antal honvédfőhadnagy eljegyezte *Faith* Hedviget, *Faith* Ferenc újvidéki gőzmalomtulajdonos leányát.

Müllbacher Márton budapesti kereskedő e hó 16-án tartotta esküvőjét Szabadkán *Keller* Ilona polg. isk. tanárnővel.

Lampel Sándor csurogi kereskedő eljegyezte *Hirschl* Rózsikát, *Hirschl* Izidor szablyai szénkereskedő leányát.

Wallandt Ágost főhadnagy eljegyezte *Ratkó* Ilonát Zomborban.

Szalay József a zentai járásbírószágot tisztviselője eljegyezte *Léderer* Juliskát Zentáról.

Lieberman Jenő zentai iparos jegyet váltott *Weisz* Bernát, a Kriszthóber és Schlézinger cég adai diszponensének leányával, *Teruskával*.

Tichy Béla zentai gyógyszerész múlt héten vezette oltárhoz *Bata-Losonczy* Mariskát Magyar-kanizsán.

Pintér János budapesti tisztviselő, zentai földink eljegyezte *Kállay* Zsófit.

Marberger Aladár felsőkaboli kereskedő eljegyezte *Bleier* Erzsikét Halasról.

Komlós Rezső takarékpénztári tisztviselő eljegyezte *Wertheim* Ilonkát Újvidéken.

Hirschfeld Izidor Topolyáról eljegyezte *Révész* Katót Óbecséről.

Bachrach Győző bajai közraktári tisztviselő feleségül vette Budapesten *Herz* Fridát.

Birn József adai kereskedő eljegyezte *Grünhut* Annát ugyanonnan.

Verdes Pál eljegyezte *Szolingen* Bellát.

Jegyespárok figyelmébe ajánljuk *Hoffmann* Mihály özvegye 30 év óta fennálló butorgyárát Szabadkán.

A réti földek bérbeadása most folyik a szablyai és a titeli járásban. Oly horribilis összegek folynak be, melyek az eddigieket is meghaladják. Így előre látható, hogy a két járás köz-

ségeinek jövedelmi fölöslege a folyó évben is tetemesen emelkedik.

A bajai vattagyárat, mely éveken át sok nehézséggel küzdött, a város 55000 koronáért megvette, s új alapra helyezi.

Halálos baleset Apatin mellett. Szombaton e hó 18-án délelőtt 10 órakor — mint levelezőnk írja — a Dunagőzhajótársaság, »Tauszky«² nevű személyszállító hajója összeütközött Horn Ferenc és Szahil Miksa téglagyárosok uszály hajójával. Az összeütközés folytán az uszály megrakatva téglával elsüllyedt és az uszályon levő öt ember közül négy szerencsésen megmenekült, míg Kalmár Pál nevű halász a Dunába esvén, ott lette halálát. Özvegye és három árvája siratja a szerencsétlen.

A zentai vágóhid átvétele. A *Nicholson* gépgyár képviselőjében a napokban adta át *Krencsey* Géza főmérnök Zenta városának az általa épített vágóhidat és jeggyárat. — Régi sebe gyógyult be ezzel — írja levelezőnk — Zenta városának. A lerombolt, régi vágóhid nemcsak szennyes és minden tekintetben kifogásolható, de egyenesen egészségtelen, sőt ragályt okozó volt. A megye már rég reá irt több alkalommal a városra, de megvalósítása mindig megakadt, a nem mindig legtisztább intencióju felebezések özönében. A mostani vezetőség végre kihalásztta s lelket vert belé. A sok huza-vona azonban meglátszik rajta, mint az arcon a himlő, sok a kifogásolt rész. Egy cseppet sem válik díszére az építő *Nicholson* cégnek.

Betyár nóták címen két alföldi motívum magyar dal jelent meg. A szöveget, mely a népleleknek hü megnyilvánulása és a kelemes csendülő zenét, melynek magyaros zamatja jóleső érzést ébreszt, *Pozsár* Antal írta. Nála, Szegeden, vagy bármely zeneműkereskedésben 1.60 K rendelhető meg.

Hanakó Bácskában. Érdekes s vitán kívül értékes műélvezetben lesz része napokban megyénk nagyobb városainak. *Hanakó*, a világhírű *Sada-Jaccó* méltó társa fog vendégszerepelnit színtársulatával, egy-egy estén. — A nagy japán tragika egy felvonásos drámák előadásával dokumentálja a japán színjátszók kifejtett voltát. Az ország nagyobb városait már jórészen bejárta s bár lelkes missziójához nem mindenütt szegődött társul az anyagi siker, szereplése mindenütt csodálat tárgya volt. *Zentán* f. hó 25-én fog játszani, két egyfelvonásos dráma van műsoron. Az érdeklődés igen nagy. A jegyek jórésze — a dupla árak dacára már napokkal ezelőtt elkelt.

Halálozások. Dr. *Radányi* Ernő nyugalmazott táblabíró, újvidéki ügyvéd a napokban 65 éves korában meghalt. A köztisztletben állott öreg urat, akiben dr. *Slezák* Lajos országgyűlési képviselő apósát gyászolja nagy részvétellel temették el.

Tömeges fizetéseképtelenségek Szabadkán. A szabadkai közigazdasági viszonyok az utóbbi időben igen rosszra fordultak. A kereskedők és iparosok körében egyik bukás a másikat követi. Lapunkban már említést tettünk ezekről. Ujabbán a következő fizetéseképtelenségi esetek fordultak elő:

Balázs Piri István vegyeskereskedő meghalt. Özvegye, Lányi Elel az üzlet vezetésére képtelen volt. Most 6000 kor. adósságokkal fizetéseképtelenséget jelentett.

Schlechter József, vegyeskereskedő 4000 kor. adóssággal szintén fizetéseképtelen.

Néhai *Neuhaus* Bernát özvegye nagyobb tartozásokkal fizetéseképtelen lett. Egyezsége törekszik. Vagyoni állapotáról nem kaptak tiszta képet a hitelezők.

Böhm Antal kereskedő fizetéseit beszüntette. Egyezsége törekszik, nejének jóállásával, aki a postánál van alkalmazásban.

A szabadkai kereskedők és iparosok önszövetkezete legközelebb fölszámol.

Fizetéseképtelenség Szeghegyen. *Kinkel* Fülöp szeghegyi kereskedő értesítette hitelezőit, hogy fizetésbeli kötelezettségeit nem teljesítheti. Egyezsége törekszik.

Felsőkaboli köztér. Két-három hónappal ezelőtt — mint levelezőnk írja — Felsőkaboli község képviselőtestülete elhatározta, hogy az újonnan felépített közteret az épülethez mérten — mely igen monumentális — parkirozni fogja és csinos sodronykerítéssel veszi körül. Eme határozat alapján a községi előljárást utasította a képviselőtestület, hogy a terveket és költségvetést valamely szakértőnél készíttesse el, amit az előljárást meg is tett. Eme terveket f. hó 18-án be is mutatta a képviselő testületnek, mely azonban egyhangúlag elhatározta, hogy nem parkiroz ilyen drágán, hanem saját kérésze munkáját veszi igénybe. A bemutatott tervek közül az egyik 3000, a másik pedig 6000 koronás.

A szabadkai szintársulat Zentán. A két hónapos szini szezon alatt ismét Krémer Sándor társulata fog játszani Zentán. A szabadkai társulat előző játéka — mint levelezőnk írja — mindig szívesen gondolt vissza Zenta közönsége. S most is a legteljesebb bizalommal várják Krémeréket. Amit minden tekintetben kifogástalan szerepléseikért méltán kiérdemelnek. Bár némely helyi lap nem a legszívesebben köszönt elébük, ez azonban csak egyesek privát véleménye, s nem az általános hangulat megnyilvánulása. A közönség szeretetének teljes melege áll Krémerék mellett s a hogy a társulatot ismerjük, ezt most is ki fogják érdemelni.

Csupits Jóska hőstette. Tegnap még homály fődte kilétét, már mindenki ismeri abban a szűkebb hazájában: a bokod-borsódi síkságon. Tegnap még közönséges halandó ma már a nimbusz vakító gloriája övezi szurtos homlokát. Csupits Jóska, a Latinovits Pál kocsisa ma már a vadászkalandok hőse. És ezt a jelzőt olyan bravurtétellel szerezte meg melyet érdemes megörökíteni. Csupits ugyanis a napokban kiment a bácsborsódi rétre; visszajövet valami különös zajt hall. Megfordul s közvellen közelében egy 1 1/2 méter hosszú, 1/2 méter magas borzot vesz észre, mely vad tekintettel irányította feléje agyaráit. Más ember eszeveszetten szaladt volna el a félelmetes látványtól. Csupits Jóska azonban hirtelen fegyvert ragadott; tudniillik a speciális fegyverét: furkósbotját s azt a vad felé suhintotta. Az állat megijedt s a falu felé vette útját. A kocsis utána s addig szorongatta, míg a borz egy árokba nem került. Itt Csupits nagy lendülettel olyan ütést mért a hatalmas állatra, hogy az *nyomban kiadta párját*. A bácsborsódiak napokig tárgyalták a csodával határos bravurtételt, s — ha a gyűjtés eredménnyel járna — szobrot emelnének a hősi emlékére. A homlokára szánt babért azonban már megvásárolták.

Verekedő asszony. Tóth Józsefnének hívják azt a rabiátus asszonyt — írja levelezőnk — aki nem csak az asszonyokkal áll ki csatára, de a férfi nemet sem respektálja, mert azzal is kikezd. Így folyó hó 17-én is ugyanis Tóth Józsefné valamin vitába elegyedett Kovács Ferencel, miközben a kezében lévő szappanfőzőkanállal oly erősen argumentált, vagyis úgy fejbe ütötte Kovácsot, hogy eszméletlenül összeesett. Kovács sérülései súlyosak. A harcias némbor ellen megindították a vizsgálatot.

Öngyilkos aggastyán. Jánoshalmán — mint levelezőnk írja — e hó 12-én hajnalban Slinger Adolf izr. kántor 70 éven felüli édesatyja a kutba ugrott. Reggel huzták ki a szerencsétlen ember holttestét. Az öngyilkos tettének oka ismeretlen.

Tolvaj fiu. Kossuthfalván Kovács Lajos 15 éves fiu ellen bünvizsgálatot indítottak, mert Schäffer Antal pacséri tanyai lakos szekrényéből 40 koronát lopott.

Véresre verték. Topolyán — mint levelezőnk írja — Kovács József és Juhász János egy elverték Szabó Istvánt hogy vértől borítva eszméletlenül szállították haza. — A verekedők ellen megindították az eljárást.

Hat fillér miatt. Topolyán Juhász Pál (Pincsel) hat fillért tartalmazó tárcát veti el Ripás Málétól. Az utóbbinak anyja visszakövetelte a pénzt. Ripás emiatt nekiesett a hetven éves öregasszonynak és úgy elverte, hogy súlyos sebeket szenvedett. A tettes ellen — mint levelezőnk írja — megindították az eljárást.

Tolvaj pincérnő. Ur Lászlóné. szül. Spányik Lili csikszentmártoni asszonytól Szilágyi Erzsébet tiszapolgári pincérnő — mint levelezőnk írja — Topolyán 662 korona értékű ruhásműt lopott el. A csendőrség Szilágyi Erzsébetet, minthogy lakásán megtalálták az összes ruhákat, elfogta.

Tolvaj péksegéd. Tatity Nikola szerbiai, obrenováci illetőségű, péksegéd volt Andrevits Dömötör bolgár péknél Csantavéren. Gazdájától — mint levelezőnk írja — 61 korona készpénzt ellopott. A csendőrség elfogta.

Brutális kéményseprő. Herczeg Ferenc topolyai kéményseprősegéd folyó hó 1-én éjjeli 11 óra tájban Adám Jakab ablakán bemászott és — mint levelezőnk írja — az ott alvó cselédet, Berkecz Etelen erőszakot követett el. A bünyefnyitó eljárást megindították ellene.

A halál torkában. Titelen f. hó 10-én éjjeli 11 órakor — mint levelezőnk írja — Bugyi József rendőrvetőd, Zséli András Kancz András, és Petzar Milán szolgálatban volt rendőrök a Tisza parton cirkálva, tompa segélykiáltásokra figyelmesek lettek. A part szélére sietve, a víz tükreén egy csónakot láttak, melybe egy ember kapaszkodott. A rendőrök rögtön segélyére siet-

tek és a már elmerülő Huczki János hidászát a haláltól megmentették. A sajnálatraméltó ember ittas volt.

Hamis ötkoronás Sajkásszentivánon. Uzelac Maxim sajkásszentiváni lakos folyó hó 12-én a község házában járlatot vett ki és érte hamis 5 koronással akart fizetni, de Rancierger András a turpiságot észrevette és a csendőrségnek följelentette.

Ösztöndíj iparosok özvegyei és árvái részére. A kereskedelemügyi miniszter Goldberger Erzsébet által 1867. szeptember hó 18-án Bécsben az Óbudai képfestőgyár felvirágzásának emlékeztére tett alapítvány 2400 koronát kitevő kamataira az alábbi módokat mellett nyilvános pályázatot hirdet:

1. A kamatösszegeből 7 egyenkint 300—300 koronás, egy 250 koronás, összesen tehát 8 segélydíjat alakít.

2. E segélydíjakat szakmájukban kivált józan életű, de fiatalon elhunyt, képesítéshez kötött ipart üzőt magyar honos iparosmesterek szegénysorsu özvegyei, vagy szegénysorsu, de 18 évet még be nem töltött fiu esetleg leány árváinak fogja odaitélni.

3. Pályázhatnak e segélydíjakra a 2. pontban említett özvegyek és árvák, az utóbbiak anyjuk vagy gyámjuk útján.

Özvegyek, kik férjük iparát folytatják, árvák kik atyjuk iparát választották életpályául, s mint ilyenek segéd vagy tanonc minőségben alkalmazva vannak, avagy ugyanazon szakmába vágó ipari szakiskolába (felsőipariskolába) járnak, az odaitélnésnél előnyben részesülnek.

Árváknál, ha további kiképzésük érdekében több évi támogatásra volna szükség, nem fog a miniszter ur elzárkózni az elől, hogy e segélydíjat az alapítványi kamatok terhére, az előrehaladás igazolásának kikötése mellett esetleg több éven át engedélyezze.

Egy és ugyanazon családban özvegy és árva, illetve árvák ugyanazon alapítványi kamataiból segélyt csakis rendkívüli kivételes esetben kaphatnak.

4. A folyamodványban részletezendők, a cél, melyre folyamodó a segélyt igényli és a körülmények, melyek őt a segély kérésére utalják.

A jánoshalmi méregkeverők. Szabadkáról jelentik: Jánoshalma községet a múlt év végén nagyszabásu bűnügy foglalkoztatta. Titokzatos körülmények között meghalt a falu jómódú polgára, Kollár Pál. Kiderült, hogy az öreg Kollár felesége, Berkes Antal szabadkai építési pallér és Molnár Jánosné szabadkai özvegyasszony segítségével méreggel tették el láb alól. A három tagból álló méregkeverő társaság a szabadkai királyi ügyészség fogházába került. Itt vannak most is és várják ügyükben a főtárgyalást, mely már nemsokára meg lesz. Március hó végén ugyanis már az esküdtek elé kerülnek a méregkeverők. Az esküdszéki ciklusban ez a tárgyalás lesz az első. A három méregkeverőt védői kérésére a fogházban már hetek óta vizsgálta a törvényszéki orvosok, hogy vajon épelméjűek e? A vizsgálattal most készültek el az orvosok és most adták be orvosi véleményüket a vizsgálóbíróhoz, mely szerint a három vádlottat teljesen épelméjűnek találták.

KÖZGAZDASÁG.

A Délvidéki Közg. Bank r. t., mely az Alföld egyik legnagyobb és legtekintélyesebb pénzügyintézete, 3 millió kor. alap- és 1 millió kor. tartalékállományával ezidén 400,000 kor. nyereséget ért el. A hatalmas intézet óriási forgalmát ezek az adatok igazolják: *Váltókra* 10,800,000 kor., *kötvénykölcsönökre* 17,082,000 kor., különféle adószóknak 1,443,000 kor. adtak. Az elnök igazgatói állást tudvalevően *Lányi Mór*, a közismert kiváló pénzügyi szaktekintély tölti be, akinek az intézet irányításánál dr. *Antunovich József* és dr. *Vojnits Gyula* alelnökök segítkeznek.

A Sorg-malom rt. Bajmok 1910. évi mérlegét 45,694 K veszteséggel zárta le, míg 1909-ben 1997 K volt a veszteség.

Az apatini járási ált. takarékpénztár r. t. 100,000 kor. alaptőkéjével 25,304 kor. nyereségről számol be e hó 26 án tartandó közgyűlésén. Ezt a szép eredményt azzal a céltudatos munkássággal érte el, melyet dr. *Thim József* vezérigazgató az intézet vezetése körül kifejtett. Nagy hasznára van az intézetnek, hogy az elnöki állást ifj. *Vojnits István* főispán tölti be.

Sertésvész. Bácsmegeyében a múlt héten eme helyeken állapítottak meg sertésvészét: Szond, Cservenka, Kiskér, Överbász, Ujverbász, Veprőd, Bácsfőváros, Ópalánka, Palánka, Parrag, Szépliget, Bácsfeketehely, Topolya, Urszentiván.

Szerkesztői üzenetek.

«A jegyzőgyűlés közgyűlése.» Lapunk az ta előtt kaptuk meg, s így csak a jövő számban közölhetjük.

N. M., Abbázia. A kért számokat szerdán postára tettük.

«Válasz St. Igornak.» Válaszának közreadása főlősleges. Az olyan durva hangot legjobb figyelmen kívül hagyni.

Olvasógyűlés, Jánoshalma. Szerdán postára tettük. G. J., Wien, Rennweg 68. Tegnap elküldtük.

W. J., Tataháza. Tévedésből történhetett.

M. M., Zenta. Szerdán postára tettük.

R. T., Zomber. Ezt semmiféle törvény vagy rendelet nem tiltja.

Z. Gy—gy. Levelét áttettük a főszoigabirói hivatalhoz. Ha igaz van, megkapja a kívánt dolgot.

Cs. B., Kishegyes. Hivatalos jelentésből merített adatok, a cáfolat tehát nem helyén való.

Gy. D., Jánoshalma. Teljesen arra bizzuk, aki a cikket írta.

«Éjjeli legendák.» Nem közölhetjük.

W. T., Baja. Azt hisszük, hogy a jövő hó első felében végleg határoznak.

St. B., Jánoshalma. 5—6 napig birtokán marad. Azután 8 napra ismét feljön.

Levelező, Jánoshalma. Anyaghalmaz miatt maradt ki, most adjuk le.

H. T., Zenta. Ön olyan hangon ír, mintha minnel szemben kötelezettséget vállaltunk volna. A jövőben nem teszünk semiféle intézkedést.

«A bajai csárda szélén.» Nem használhatjuk.

D. B—a. Meglesz.

S. T., Óbecse. Egyelőre azonban nem vehetjük hasznát.

2020/1911.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrog vármegye területén a topolyai járáshoz tartozó 5045 lelket számláló **Pacsér** nagyközségben üresedésbe jött községi

orvosi állás

betöltése céljából pályázat hirdettetik.

1. Ezen állás javadalmazása 1600 kor.
2. Lakpénz szabályrendelet alapján 550 korona, esetleg felépítendő szabadlakás.
3. Ut átalány, látogatási, halottkémleési, himlőoltási díj szabályrendelet alapján.

Az állás nyugdíj jogosultsággal jár. Felhivatnak a pályázni szándékozók, hogy az 1881. évi I. t.-c. 9. §. illetve az 1908. évi XXXVIII. t.-c. 7. §. értelmében felszerelt kérvényüket hozzám 1911. évi április hó 30-ig annyival inkább nyujtsák be, mivel később érkezők figyelembe nem vétetnek.

Topolya, 1911. évi március hó 18-án.

Császár Péter,
főszoigabiró.

2—1

950/kg. 911.

Pályázati hirdetmény.

Hodság községében ujonnan szervezett

III-ad segédjegyzői állásra,

mellyel havi előleges részletekben felvehető évi 1000 kor. készpénzfizetés és évi 160 kor. lakbér jár, f. évi április hó 15-ig terjedő határidővel újabb pályázatot hirdetek. Az első pályázati hirdetményre már beadott kérvények a választásnál szintén figyelembe vétetnek.

Ezen állás szervezését kimondó községi képviselőtestületi határozat még törvényhatósági jóváhagyást igényel.

Német nyelv ismerete megkívántatik.

Hodság, 1911. március 17.

Rumbach Lajos,
tb. főszoigabiró.

2—1

Gyorsvonat feltételes megállítása Szakály—Högyész állomáson.

A budapest—keleti p. u.-on fiumei vonalon február hó 15-től bezárólag október hó 31-ig forgalomban levő, Fiuméből este 7 óra 55 perckor induló és Budapest keleti p. u.-ra másnap délelőtt 9 óra 35 perckor érkező gyorsvonat folyó évi március hó 1-től kezdve Szakály—Högyész állomáson reggel 6 óra 43 perckor utasok fel és leszállása céljából feltételesen megállítatik.

Budapest, 1911. február hó 27-én.

Az igazgatóság.

Utánnomás nem díjazatik.

Rácz-féle

„ Jolánföldi kertészet és szőlőtelep „
KULA, Bácsmegeye.

Eladásra ajánlja leszállított árak mellett gyümölcsfáit kitűnő fajokban őszibarack, kajszin és almákat százanként 30 koronáért. Körtéfacát százanként 40 koronáért. Végre az élősövények királyát egy, kettő és hároméves **Maclura-Aurentiacát** nyolc, tizenhat és huszonnyolc koronáért. Kettő és hároméves **Gleditsiát** hat és nyolc koronáért. 5—3

☞ Kivánatra árjegyzéket küldünk. ☞

Veprőd község előljáróságától.

585/egys./1911. sz.

Póthirdetmény.

Az 1911 március 13-án fenti szám alatt kelt versenytárgyalási hirdetményt (**bikaistálló és pásztorlak**) annyiban helyesbítjük, hogy az ajánlatok csak **1911. évi április 1-ső (első) napján d. e. 3/10 órájáig** nyújthatók be.

Veprőd, 1911. március hó 17-én.

Községi előljáróság.

Veprőd község előljáróságától.

378—1911 szám.

Örökeladási hirdetmény.

Veprőd község iskolaalapjának tulajdonát képező, a Szabadka-Gombos-Palánkai h. é. vasut veprődi állomásánál fekvő, mintegy 10 k. 455 négyszögölnyi

f ö l d

a nméltóságú m. kir. vallás és közoktatásügyi miniszterium 67526—1910. számú engedélye folytán 400—500 négyszögöles részletekben házhelyekül **1911 április hó 7-én d. e. 8 órakor** Veprőd község házában a járási főszolgabíró jelenlétében nyilvános szóbeli árverés útján örökaron el fog adatni.

Kikiáltási ár négyszögölenként 3 korona, az árverési feltételek és mérnöki felosztási vázlat a községi jegyzői irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Veprőd, 1911. március hó 17-én.

Dr. Faller Alajos,
jegyző.

Pischl András,
bíró.

1800
1911 kig. szám.

Topolya község.

Versenytárgyalási hirdetmény.

Topolya politikai község által a község külterületén topolya-zentai ut mellett, a községtől mintegy négy kilométer távolságban egy

tanyai elemi iskola építésének

biztosítására alólirt községi előljáróság nyilvános írásbeli egységáras versenytárgyalást hirdet; melyre százalékos árengedménnyel ellátott ajánlatok is beadhatók.

Az egyes munkálatokra és az azokkal kapcsolatos szállításokra u. m. föld, kőműves és elhelyező, ács, cserépfedő, bádogos, asztalos, lakatos, mázoló, üveges, vas, kályhás, szobafestő és kárpitos munkák, valamint melléképületek, sütőkemence, deszkakerítés és kut munkálatokra külön-külön is lehet ajánlatokat tenni, azonban óhajtható az általános összegű vagy százalékos árengedményű ajánlat benyújtása, mert az összes munkákra együttesen beadott ajánlatok a külön-külön tett ajánlatokkal szemben előnyben fognak részesítettetni.

Az összes építési munkák előirányzati értéke **18147 korona 05 fillér.**

Az építkezés a munka átadás napjától számított négy hónap alatt teljesen befejezendő.

Csak a 83000/III—1907. B. M. sz. szabályrendelet 18. §-hoz kiadott minta szerint kiállított, 1 koronás bélyeggel ellátott és pecséttel lezárt, sértetlen borítékban elhelyezett és közvetlenül, vagy posta útján beadott ajánlatok fognak tárgyalás alá vétetni. Az ajánlat borítékának mintája ez:

A községi Előljáróságnak — Topolya.

Ajánlat az 1800/kig. 1911. számú versenytárgyalási hirdetésben kiirt és a topolyai tanyai iskola munkálatokra.

Ajánlat ha nem postán, hanem közvetlenül adatik be, úgy az a hivatalos órák alatt a községi jegyzőnél, postán érkező ajánlat pedig az előljáróság címére — mindkét esetben **1911. évi április hó 20-án d. e. 11 óráig** adandó be. Később érkező ajánlatok nem vétetnek figyelembe.

Az ajánlattevő köteles ugyancsak az ajánlat beadására kitűzött határidőre az ajánlati összeg 5%-át bánatpénz fejében a községi pénztári helyiségben a közpénztárnok kezeihez a versenytárgyalási hirdetés számára való hivatkozással készpénzben, vagy biztosítékképes értékpapirokban letenni. A készpénz után a község kamatot nem fizet; a készpénzt azonban megfelelő értékű biztosítékképes értékpapirokkal a község bármikor kicserélheti. Az értékpapírok kamatszelvényei pedig esedékességük időpontjában kívánatra kiadandók, feltéve, hogy a letét letiltva nincs. **A bánatpénzt az ajánlathoz csatolni nem szabad**, hanem a bánatpénz letételét igazoló nyugta, vagy annak közjegyzőileg hitelesített másolata csatolandó az ajánlathoz. A versenytárgyalás Topolya község tanácstermében **1911. évi április hó 22-ik napján d. e. 10 órakor** fog megtartatni, illetőleg az ajánlatok fel fognak bontatni, mely versenytárgyaláson az ajánlattevők, vagy azok igazolt képviselői jelen lehetnek.

A hirdetés, a munkára vonatkozó általános és részletes feltételek, tervek, valamint az ajánlati költségvetés és ajánlati minta a községi közigazgatási jegyzői irodában minden nap délelőtt 9—11 óráig megtekinthetők, esetleg a jegyzői magánmunkálatokért szedhető díjakról 1906. évben alkotott vármegyei szabályrendeletben megállapított díjon meg is szerezhetők.

Ajánlattevők ajánlataikkal a végleges döntésig kötelezettségben maradnak.

Azon pályázók, kik a szóban levő ipari munkálat teljesítésére törvényes képesítéssel nem bírnak, kötelesek már ajánlatukban ily képesítéssel bíró megbízottat megnevezni és annak képesítését igazolni.

A 83000/III—1907. B. M. sz. szabályrendelet 16. §-ának 11. és 14. pontjaiban foglalt határozmányok és rendelkezések a munkafeltételekben foglaltatnak.

Azon pályázók, akik ajánlatuk benyújtásakor alulirt hatósággal összeköttetésben még nem állottak, illetőleg itt ismeretlenek, tartoznak szállítóképességüket és megbízhatóságukat a lakhelyük, cégük, vagy vállalatuk székhelye szerint illetékes kereskedelmi és iparkamara által 1 évi időtartamra és csakis a szóban levő konkrét építkezésre szóló érvénnyel kiállított bizonyítvánnyal igazolni, mely bizonylat az iparkamara által zárt borítékban közvetlenül ide lesz elküldendő.

Alulirt községi előljáróság fentartja a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok között az ajánlott árakra tekintet nélkül szabadon választhasson.

A munkálat elnyerője tartozik a tervezéssel járó összes költségeket a községnek megtéríteni.

Topolya, 1911. március hó 12-én.

Topolya község előljósága.

Kifolyó ártézi és mély kutak

furrását, acetilin gőzvilágítását és fürdőszoba berendezéseket, lokomobilok magánjáróvá való átalakítását jutányosan és szavatosság mellett elvállal 10-3

Vadócz Károly géplakatos Topolyán.

Ugyanott magánjárók és cséplőkészletek minden nagyságban kaphatók.

Telefon-szám 25.

Felsőszentiván község.

527—1911.

Hirdetmény.

Felsőszentiván község előjárósága közhírré teszi, hogy a község határában gyakorolható

vadászati jog

1911. évi április hó 1-től számított hat egymásutáni évre f. é. április hó 2-án délután 2 órakor a község házában tartandó nyilvános árverésen évi 200 kor. kikiáltási árral kezdve haszonbérbe fog adni.

A képviselőtestület által megállapított részletes árverési feltételek a jegyzői hivatalban a fenti napig a hivatalos órák alatt bárki által betekinthezők, valamint zárt írásbeli ajánlatok is oda nyújtandók be.

Felsőszentiván, 1911. évi március hó 16-ikán.

2—1

Az előjáróság.

Billiárdasztalok,

golyók és dákók. Árverésen vettem több új modern Mahagoni, Caramból billiárdasztal és használt de jó állapotban levő lukas Kégli asztalokat, melyek olcsón **eladó.**

Schmidt János, Bácsfeketehegy.

Zsablya község előjáróságától.

731/1911. szám.

Pályázati hirdetmény.

Zsablya község előjárósága elmozdítás folytán megüresedett

lovasrendőri állásra

pályázatot hirdet.

Az állás javadalmazása havi utólagos részletekben fizetendő 600 K évi fizetés 240 K lótartási átalány, természetbeni ruházat és felszerelés.

Felhívtnak a pályázni óhajtók, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket legkésőbb folyó évi március hó 21-ig nyújtsák be, mert a később érkező kérvények figyelembe nem vétetnek.

Zsablya, 1911. március 7.

Nikolits Endre
jegyző.

2—2

Jurisin György
bíró.

König János és Társai

mechanikai asztalos műhelye és butorgyára

Telefon 2. **Temerin (Bácsmegeye)** Telefon 2.

Készít és állandó raktáron tart a legújabb divat szerinti tömörfa és furniros **hálószoba** berendezéseket olcsó áron, valamint elvállal és pontosan elkészít a legmodernebb **épület-munkákat.**

Minden **háztartásban** szükséges és kitünően bevált **mosó-**

o o o **gépek** darabja 18 korona. o o o 10—5

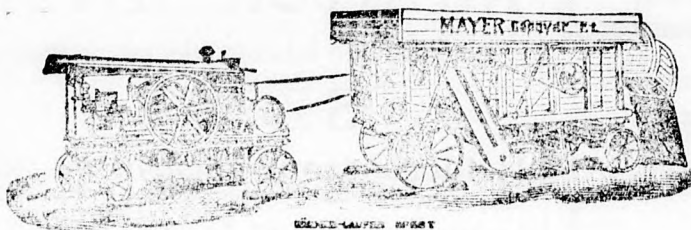
BENZINMOTOR • BENZINMOTOR • BENZIN

CSÉPLŐGARNITURÁK

Mielőtt cséplőgarnitúrát vesz, saját érdekében kérjen árjegyzéket a

Mayer Gépgyár Részvénytársaság-tól,

Szombathely vagy Budapest, VI. Váci-körut 61.

60 év óta gyártunk
cséplőgarnitúrákat.

Sok ezer köszönőlevél
az ország minden
részéből.

26—13

BENZINMOTOR • BENZINMOTOR • BENZIN

Pályázat tanítói állásra.

Kunbaja, bácsmegeyei németajku községben üresedésbe jött róm. kath. III.—VI. osztályu

fitanítói állásra

1911. év április hó 1-ig pályázat nyitattik. Az állás javadalma: 1. 1000 kor. készpénz a községi pénztárból, 2. 4 öl kemény tűzifa, házhoz, szállítva, 3. szabad lakás, 4. gazdasági ismétlőiskola vezetéseért 100 kor., 5. kertilletmény címén 20 korona. A meg-

választott tartozik a rendes ismétlőiskolát is tanítani, a faiskolát kezelni, az iskola- és ovodaköteleseket összeírni. Orgonálásban jártasok előnyben részesülnek, mert a megválasztott tanítónak kötelessége a kántort ennek akadályoztatása esetén helyettesíteni. A német nyelv tudása megkívánatik. Az állomás azonnal elfoglalandó. A megválasztandó tartozik a bajavidéki róm. kath. tanítóegyletbe belépni.

Kellőképp felszerelt kérvények a fönti határnapig főtisztelendő **Klanszky Ferenc** apát-esperes urhoz, a kunbajai róm. kath. iskolaszékre címezve **Jánoshalmára** küldendők.

2—2

Tömegtermelésre

különösen
ajánlható:

Téli arany parmen és Jonathan almafaoltványok 100 darab 80 kor., 1000 darab 750 kor. — **Magyar legjobb kajszin barackoltvány** 100 db 75 kor., 1000 db 700 kor. — **Acer nogundo** (köröslevelű juhar) 2—2 fél méter magas és 20—25 cm. törzskörméretű példányok 100 darab 60 kor., 1000 darab 550 kor. 2 éves nemesített. **Tea és Remontant bokorrózsa** 10 drb 5 kor., 100 drb 40 kor. **Gyümölcs és diszfaujdonságok, gyümölcsfák, diszfák, diszcserjék, akác, gleditschia** és egyéb csemeték árjegyzék szerint. **Virágok, virággumok konyhakerti és virágmagvak.** 3—3

Kertészeti és Magtermelési Részvénytárs. Tokaj.

HIVATALOS

bélyegzőket pecsényo-
mókat, keletbélyegzőt, szá-
mozógépeket és minden e-
szakba vágó munkát a legju-
tányosabban készít az

Első magyar ruggyanta-
bélyegzőgyár és intézet:

GEDULDIGER HUGÓ
vésnök

BUDAPEST,
VI. ker., Váci-körut 17. sz.

A Bácsmegeyi Gazdaszöveteg szállítója.
Árjegyzék kívánatra ingyen.

HUNGARIA-FÜRDŐ ZOMBOR.

Bérlő: **Sárközi Béla.**

GÖZFÜRDŐ:

Uraknak: naponta reggel 5-től d. u. 1-ig,
szombaton egész nap.

Hölgyeknek: hétfőn, szerdán, pénteken
mindig délután fél 2 órától 6-ig.

**Kitünő masször és elsőrendű
tyukszemvágó a fürdőben.**

A kádfürdőket hölgyek és urak mindennap
vasárnap délután kivételével használhatják.

A meleg vízmedence naponta kétszer
kimosva és állandóan friss víz.

Leány-internátus Zentán.

**ENDREINÉ-féle leányinter-
nátus** (nevelőintézet) Zentán
nyilvános jogu polgári iskola.

Magyar, német, franciayelv
= kötelező tantárgyak. =

Továbbképző. Könyvelés-, gép- és
gyorsírási tanfolyam. **Szakoktatás.**

Zene, festés, ipartanfolyam.

Családias, gondos nevelés. Kifogás-
= talan ellátás. Korlátolt létszám. =

Internátusi évi díj 600 K.

Elemi iskolásoknak 500 K.

Részletes értesítő (prospektus) kívánatra.

FINOMMÁ TESZIK A NŐT

KAPHATÓK MINDENÜTT

Gyártja: **Vöröskereszt gyógyszer-
tár UJPESTEN.**

Hoffman Mihály Özvegye

== lakásberendezési vállalata ==
SZABADKÁN.

Olcso áron készít egyszerű és gazdag, de min-
dig izléses és művészi kivitelű **butorokat.**

TELEFON 400.

ALAPITTATOTT 1876

MÁRTON ISTVÁN

első alföldi tekeasztal-gyártó ipartelep

SZEGED

Boldogasszony-sugárut 58. szám.

Legújabb szerkezetű fordítható **tekeasz-
talok** jótállás és kedvező fizetési feltételek
mellett. **Régi tekeasztalok** becserélése
méltányos áron. Teljes kávéházi berende-
zések, tekeasztalok átvonása és javítása
Raktáron tart **dákókat** és mindenféle ká-
véházi felszerelések.

Rajzok és költségvetések ingyen

TRAPPISTA

legjobb minőségű csemege sajt és

Ementáli sajt,

szép és jóízű, Gádor községben készült

4½ klgr. 10 korona

= franco küldéssel =

Márián Györgynél Gádor (Bácsmegey).

Itt kapható még

tiszta tojásos tarhonya

kilónkint 1.50 fillérrel.

Hirdetések

jutányos áron felvétetnek a

„Bácsmegeye“

kiadóhivatalában

Budapest, Teréz-körut 2. sz.

Modern butorok!

Hálószobák és ebédlők

a legizlésesebb kivitelben kaphatók méltányos
:: árak mellett, esetleg részletfizetésre is az ::

Apatini Asztalosok Termelő Szövetkezete,
mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagjánál.

Állandó butorkiállítás Apatin,
== polgári iskola épületében. ==

Gyári helyiség: **Zombori-ut,** a villamtelep mellett.